

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

"Pilvax"

Idő

"1913"

Személy

Szerző

Cím *Bontják a Pilvaxot.*

Forrás:

*Pesti hírlap**Bp.*

(Hely)

1913

(Idő)

VIII/23.

(Köt. v. füz.)

— (Bontják a Pilvaxot.) A híres forradalmi kávéháznak, mely a Koronaherceg-utca 7. számú ház földszinti helyiségeit foglalta el, elértek végre az utolsó órái. A Koronaherceg-utca 5—7. számú és a Városház-utcába átnyúló épületeket tudvalevőleg egy érdekltség megvásárolta, hogy a hatalmas területen az épületek lebontása által új bérpalotákat építsen. A mult évben beállott pénzügyi zavarok következtében a tulajdonosok nem tudtak kölcsönt kapni az építkezésre vonatkozó minden egyéb tervek megakadtak. Közül egy évig állottak üresen és használatlanul a hatalmas épülettömb lakásai, amíg ma felállították a házak elé az állványokat és megkezdték az épületek lebontását. Ezek között van a híres *Pilvax-kávéház* is, ahonnan Petőfi és társai, a márciusi ifjak, megindították az 1848-iki mozgalmakat. A kávéház fölébe 1898 március 15-én a nevezetes események emlékére márványtáblát állítottak, ez a márványtábla azonban már eltűnt az épületről. Hogy mi lesz, mi nem lesz vele, nem tudjuk, de igen helyes volna, ha a fővárosi muzeum megtenné a lépéseket arra, hogy a kávéház reliquiái birtokába jussanak és a kávéház belsejéről is fölvételeket készítsenek. A régi Pestnek ez a legérdekesebb és legnevezetesebb emléke, mely a benne végbement korszakos események révén a történelemben is külön fejezetet talált magának. A Pilvax olyan monumentális emlékhelye a modern Magyarország történelmének, hogy a megsemmisítése fölött csak úgy közönyösen napirendre térni nem lehet és nem szabad. Minden világváros, mennél nagyobb és jelentőségesebb, annál büszkébben és kegyeletebben őriz meg multjának e fajta híres és nagy jelentőségű emlékeit, aminő nálunk a Pilvax volt. A Magyarországnak új Magyarország nagyszabású demokratikus és

szociális mozgalmainak ez a kávéház volt a melege, mert 1840-től ahány tehetséges és kiváló ember volt az országban, különösen a negyvenes évek radikálisainak, íróinak és zornalisztáinak ifjusága, itt találkozott, itt szötte terveit és az országos politikára vonatkozó agitációit is itt beszélte meg. 1844-ben már olyan veszedelmes híre volt a Pilvaxnak, hogy a bécsi kormány rendőri felügyelet alá helyezte és hatásának ellensúlyozására a magyar konzervatívok ingyenes belépő díjakkal és egyéb kedvezményekkel, a vele szemben levő épületben az ellen-Pilvax-ot, vagyis a Gyűlést alapították meg. De sem a rendőri intézkedések, sem az ellenakciók nem tudták népszerűségét csökkenteni, a Pilvax megmaradt továbbra is az irodalmi és politikai ifjuság klubjának és diadalmasan folytatta hivatását évről-évre, amíg az 1848 és 1849-es napokban történelmi szerepét dicsőségesen befejezte. Budapest fővárosának nincs egyetlen olyan helye, mely annyi érdekességet és a multnak annyi kedves, fölemelő és nagyjelentőségű emlékét őrizné, mint ez a kávéház, mely a mai naptól kezdve már maga is a multban és az enyészetben végleg eltűnik. A bontása már folyik javában s minden csákányütésre, mely falait éri, egy-egy olyan történelmi emlék omlik össze, melyhez az ujjászületett Magyarország további életének minden sikerei és reményei tapadtak.